

Θεωρία Οικονομικής Μεγέθυνσης

Νίκος Θεοχαράκης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Απρίλιος 2022

Ερωτήσεις στις οποίες θα πρέπει να μπορείτε να απαντήσετε για την πρόοδο της 3^{ης} Μαΐου 2022

1. Το ΑΕΠ μιας χώρας μεγεθύνεται με σταθερό ρυθμό μεγέθυνσης 10% τον χρόνο. Υποθέτουμε ότι το ΑΕΠ είναι μια συνεχής χρονική μεταβλητή $y(t)$. Σε πόσα χρόνια θα δεκαπλασιασθεί το ΑΕΠ; Σε πόσα χρόνια θα εκατονταπλασιασθεί; Δίνεται ότι $\ln(10)=2,3$
2. Έστω μια επιδημία η οποία μεταδίδεται με τρόπο που τα κρούσματα σωρευτικά αυξάνονται με σταθερό ρυθμό τον πρώτο χρόνο. Το πρώτο κρούσμα εμφανίστηκε την 1/1/2020 και μέχρι το τέλος του έτους είχαμε τρία εκατομμύρια κρούσματα. Το πρώτο τρίμηνο του 2021 παρατηρήθηκε αύξηση των κρουσμάτων κατά ένα εκατομμύριο. Ποιος ήταν ο ρυθμός αύξησης το 2020; Ποιος ήταν ο ρυθμός αύξησης το α τρίμηνο του 2021; Αν είχε διατηρηθεί ο ρυθμός αύξησης του 2020 και το 2021 ποια θα ήταν τα συνολικά κρούσματα στο τέλος του α τριμήνου του 2021; (Μπορείτε να μην κάνετε τις πράξεις, αλλά να γράψετε τους τύπους).
3. Έστω ότι μια διακριτή χρονική μεταβλητή λαμβάνει τις τιμές $Y_0, Y_1, \dots, Y_t, \dots, Y_T$ στις χρονικές περιόδους. Υπολογίστε τον μέσο ρυθμό μεγέθυνσης ανά χρονική περίοδο για το διάστημα από 0 έως T .
4. Αν η μεταβλητή αυτή ήταν συνεχής πως θα υπολογίζατε τον μέσο ρυθμό μεγέθυνσης από Y_0 έως Y_T ; Ποιος ρυθμός μεγέθυνσης από τους δύο είναι ο μεγαλύτερος; Μπορείτε να το εξηγήσετε;
5. Έστω μία συνεχής χρονική μεταβλητή που μεγεθύνεται με σταθερό ρυθμό g . Κατασκευάστε το διάγραμμα της εξέλιξης στο χρόνο του λογαριθμικού της μετασχηματισμού.
6. Αποδείξτε ότι ο ρυθμός μεγέθυνσης μιας συνεχούς χρονικής μεταβλητής ισούται με την πρώτη παράγωγο του φυσικού λογαρίθμου της μεταβλητής ως προς τον χρόνο.
7. Εφαρμόστε τον κανόνα γραμμικής προσέγγισης πρώτου βαθμού του Taylor $[f(x) \approx f(x^*) + f'(x^*)(x - x^*)]$ προκειμένου να αποδείξετε ότι $e^x \approx 1 + x$, για μικρά x , δηλαδή κοντά στο μηδέν.

8. Ποια είναι η θεμελιώδης εξίσωση του υποδείγματος Harrod;
9. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ πραγματικού και συστημικού ρυθμού μεγέθυνσης στο υπόδειγμα Harrod;
10. Είναι το υπόδειγμα Harrod ευσταθές; Είναι δυνατή η ύπαρξη ανεργίας στο υπόδειγμα Harrod;
11. Ποια είναι η βασική διαφορά του υποδείγματος Harrod με το υπόδειγμα Solow-Swan;
12. Χρησιμοποιείτε το παραπάνω θεώρημα για να υπολογίσετε τον ρυθμό μεγέθυνσης της μεταβλητής $Y(t)$ συναρτήσει των ρυθμών μεγέθυνσης των $K(t)$ και $L(t)$ – οι οποίοι δίδονται εξωγενώς και είναι σταθεροί – και των λοιπών παραμέτρων της εξίσωσης $Y(t) = AK^\alpha(t)L^\beta(t)$
13. Αν $\hat{L}(t) \equiv \frac{\dot{L}(t)}{L(t)} = n$ και $\hat{A}(t) \equiv \frac{\dot{A}(t)}{A(t)} = g$ υπολογίστε τους ρυθμούς μεγέθυνσης των $K(t)$ και $\tilde{k}(t)$ όπου $k(t) \equiv \frac{K(t)}{A(t)L(t)}$, $\tilde{k}(t) \equiv \frac{K(t)}{L(t)}$, όταν $\dot{k}(t) = 0$
14. Έστω ένα υπόδειγμα Solow-Swan με τις συνήθεις υποθέσεις και σύμβολα των μεταβλητών. Η συνάρτηση παραγωγής στην εντατική μορφή είναι $y(t) = k(t)^\alpha$ όπου $y(t)$ είναι το προϊόν και $k(t)$ το κεφάλαιο ανά μονάδα αποτελεσματικής εργασίας $A(t)L(t)$ αντίστοιχα.
  - a. Ποια είναι η εξίσωση η οποία μας δίνει το διάγραμμα φάσης του υποδείγματος; Μπορείτε να την εξαγάγετε από τις βασικές παραδοχές του υποδείγματος;
  - b. Υπολογίστε τα σημεία ισορροπίας k^* , y^* για το υπόδειγμα.
  - c. Αποδείξτε ότι το υπόδειγμα είναι ευσταθές στα σημεία αυτά.
  - d. Ποιοι είναι οι ρυθμοί μεγέθυνσης σε σταθερή κατάσταση του κεφαλαίου K^* και του προϊόντος Y^* , καθώς και του κατά κεφαλήν κεφαλαίου και προϊόντος $\tilde{k}^*$, $\tilde{y}^*$ αντίστοιχα;
  - e. Κατασκευάστε το σχετικό διάγραμμα που δείχνει το σημείο ισορροπίας και το διάγραμμα φάσης.
  - f. Κατασκευάστε το διάγραμμα που δείχνει τον ρυθμό μεγέθυνσης του $k(t)$. Τι συμπεράσματα εξαγάγετε από το διάγραμμα αυτό ως προς την υπόθεση της απόλυτης σύγκλισης των οικονομιών;
15. Ποιο είναι το ποσοστό αποταμίευσης στον Χρυσό Κανόνα; Αποδείξτε το στη γενική περίπτωση και στην ειδική περίπτωση όπου $y(t) = k(t)^\alpha$.
16. Η μετάβαση από την κατάσταση ισορροπίας στην κατάσταση ισορροπίας του Χρυσού Κανόνα είναι κυρίαρχη κατά Pareto;
17. Τι συμβαίνει στο υπόδειγμα όταν μεταβάλλεται το ποσοστό αποταμίευσης; Μεταβάλλονται οι ρυθμοί μεγέθυνσης;
18. Ποιος είναι ο ρόλος του social planner στο υπόδειγμα Solow-Swan και στο υπόδειγμα Ramsey-Cass-Koopmans;